

“Patiënten zijn blij dat we de eerstelijns herstelzorg snel voor hen toegankelijk konden maken. Daar doe je het uiteindelijk voor”

Hoe pakken de adviezen, richtlijnen, handreikingen of standpunten van het Zorginstituut in de praktijk uit? In hoeverre sluit dat wat ‘aan het bureau’ is bedacht aan op de dagelijkse praktijk ‘aan het bed’? **Deze keer het advies ‘Eerstelijns paramedische herstelzorg na covid’.**

Tekst Edith Bijl

Beeld Ron Zwagemaker en

De Beeldredactie | Liesbeth Dingemans

aan het *bureau*

Harald Miedema is medisch adviseur bij het Zorginstituut.

“Vlak na de corona-uitbraak gingen we al nadenken over het herstel van patiënten thuis na een ernstige covid-infectie. We wisten natuurlijk weinig over deze ziekte, maar wel dat er bijvoorbeeld een post-IC-syndroom kan ontstaan, of dat patiënten na langdurige ziekenhuisopname spierklachten of psychische problemen kunnen krijgen. Later bleek ook dat patiënten die thuis covid hebben doorgemaakt langdurig problemen kunnen houden, die we nu ‘long-covid’ noemen. Omdat we vermoedden dat het om heel veel mensen zou gaan, moesten we snel anticiperen om de vergoeding van eerstelijns herstelzorg voor deze mensen te regelen. Toen VWS ons begin mei 2020 vroeg om hierover advies uit te brengen, zijn we snel aan de slag gegaan. Dat was lastig, want het was een nieuwe ziekte en een nieuwe situatie. Normaal gaan er vele maanden overheen tussen adviesaanvraag en de uiteindelijke opname in het basispakket; die tijd hadden we nu niet. Om de vergoeding voor deze patiënten wél direct georganiseerd te krijgen, hebben we – in overleg met VWS – gebruikgemaakt van een bijzondere, al bestaande wettelijke regeling voor tijdelijke opname van een nieuwe behandeling in het basispakket. Deze regeling houdt in dat je de patiënt een nieuwe behandeling kunt aanbieden in het kader van wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van die zorg. Dat onderzoek naar de effectiviteit loopt nog; we verwachten de eerste resultaten dit najaar. Meer definitieve uitkomsten volgen vanaf het voorjaar van 2022. Die moeten we natuurlijk even afwachten, maar ik ben er trots op dat we in slechts twee maanden tijd de herstelzorg voor deze groep mensen toegankelijk konden maken. Vanuit de eerstelijnszorg is hiervoor veel waardering en ook de patiënten zijn er blij mee. En daar doe je het uiteindelijk voor.”

aan het *bed*

Nicole Cremers is fysiotherapeut en directeur van FysioExpert in Haarlem

“Begin mei 2020 kregen wij de eerste post-covid-patiënten in onze praktijk. Omdat er voor de behandeling nog geen vergoeding bestond, hebben we in het begin ook mensen zonder vergoeding behandeld. Gelukkig kwam toen al snel het bericht dat het Zorginstituut aan een advies over herstellzorg werkte en dat er in juli 2020 een vergoeding zou komen.

Vanaf het begin was voor ons duidelijk dat we de herstellzorg multidisciplinair moesten aanpakken. Omdat álles onbekend was, moest je wel breed kijken welke zorg nodig was. Door veel te sparren met collega’s in de regio, hebben we snel kennis en ervaring kunnen opbouwen. Zo zagen we dat veel patiënten naast kortademigheid last hebben van long- en hartklachten, maar ook lijden aan gewichts- en spierverlies en extreme vermoeidheid. Daarom hebben we in ons protocol, waarmee onze praktijken sinds mei 2020 werken, afgesproken dat covid-patiënten na een intake bij de COPD- of hart-longfysiotherapeut, ook standaard een screening krijgen bij een ergotherapeut en diëtist. Die multidisciplinaire aanpak is enorm belangrijk: als je al in een vroeg stadium afstemt welke zorg de patiënt nodig heeft en in welke volgorde, wordt de zorg veel effectiever. Daarin is de coachende en verwijzende rol van de fysiotherapeut essentieel.

Deze multidisciplinaire aanpak heeft door de covid-pandemie echt een vlucht genomen; steeds meer professionals zien de meerwaarde hiervan in. En natuurlijk is het ook voor de patiënten heel prettig, omdat ze – naast goede zorg – begrip en erkenning voor hun problemen krijgen.

Inmiddels hebben wij ongeveer 150 covid-patiënten behandeld. Vooral voor hen ben ik blij dat het Zorginstituut dit advies zo snel heeft opgeleverd. Hoe mooi is het dat we deze zorg kunnen bieden in Nederland. En dat we zo snel met elkaar een heel belangrijk product hebben neergezet!”

“Covid-patiënten krijgen bij ons na een intake bij de fysiotherapeut ook standaard een screening bij een ergotherapeut en diëtist”